

Den styrkede pædagogiske læreplan for Solsikken

Det pædagogiske grundlag

Barnesyntet: Barnet har værdi i sig selv. I Solsikken betyder det, at det enkelte barn har værdi som det er, at de har ret til medbestemmelse på deres liv, med udgangspunkt i deres udvikling, og de udvikler sig i deres eget tempo.

Vi hjælper børnene med at sætte ord på handlinger / ønsker mv. i kontakten med andre (både børn og voksne). Vi værner om det barnesynt, ved at give opmærksomhed og omsorg til det enkelte barn. Herved skaber vi tætte relationer til barnet og det danner grobund for udvikling og læring.

Tryghed: Vores pædagogiske tilgang tager afsæt i at trivsel og udvikling udspringer af tryghed. Den tryghed skaber vi ved at etablere en god relation til såvel barnet som forældrene. I den første tid er hvert barn knyttet til en primærperson.

Dannelse og børneperspektiv: Målet med det pædagogiske arbejde i Solsikken er, at give mulighed for at børnene får handlekompetencer i forhold til:

- At lege med andre, give plads til andre, dele med andre, skiftes til, føle og vise empati for andre børn, se egne og andres succeser.
- At støtte udvikling af børnenes sociale kompetencer gennem leg og planlagte aktiviteter.

Legen: Børn leger for at lege. I et voksenperspektiv ved vi, at børn også lærer når de leger. I Solsikken bruger vi legen som udgangspunkt for læring. Vi følger barnet i legen, sætter ord på begreber og handlinger og bidrager med nye ideer til legen, så den løbende kan udvikle sig.

I Solsikken ser vi legen som havende værdi i sig selv, det indebærer, at vi også respekterer legen som den forløber uden voksenindblanding.

Vi er ude hver dag, og der er legepladsen rammen for børnenes leg.

Læring: Læring i Solsikken foregår gennem leg og relationer i børnefællesskaber, i relationen mellem barn og voksen og i planlagte aktiviteter.

Læringen mellem børnene foregår ved at de inspirerer hinanden, de store går foran og tilfører legen nye aspekter som de mindre efterligner.

Vi arbejder bevidst med, at en tryk relation mellem barn og voksen kan være udgangspunktet for, at et barn vover ny udfordringer (NUZO).

I Solsikken arbejder vi med forskellige planlagte aktiviteter, f.eks. tager vi i Skansen, hvor vi kan bruge terrænet til motorisk udvikling eller til at udforske naturen (fuglerede, kastanjer). Vi har årstidsbestemte traditioner med aktiviteter, f.eks. aktiviteter i sneen, sæbebobler om sommeren, tegne med kridt m.m. Disse aktiviteter er en god anledning til at observere udvikling.

Vi arbejder opmærksomt med, at der er læring i mange af hverdagens rutiner, f.eks. oprydning, rutiner i garderoben, på toilettet, borddækning.

Børnefællesskaber: Vi støtter børnene i at sige til og fra over for andre, og i at de selv prøver at løse uenigheder og konflikter. Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden og vi giver plads og tid til, at alle bliver set, hørt og nævnt, når vi mindst to gange hver dag samles. Vi samles til sang bevægelse og vi samles til spisning af madpakker og frugt. Til frokost sidder barnet med egen madpakke hjemmefra, hvor i mod vi til eftermiddagsfrugt deler et fælles måltid, hvor der sendes frugtfad med forskelligt udskåret frugt rundt. Vi prioriterer at frugtfadet består af forskellige frugter, og at der jævnlige bliver præsenteret 'nye' frugter.

Pædagogisk læringsmiljø: Vi er en lille personalegruppe på 4, og vi har løbende opfølgning og evaluering i hverdagen og på personalemøder. Vi sætter forskellige fokuspunkter på børnegruppen som helhed og på enkelte børn. Vi følger dagligt op på disse fokuspunkter, ved at dele refleksioner og ideer, og vi laver fælles beslutninger på ændringer i vores praksis. Det betyder at vi hurtigt kan ændre strategi i forhold til f.eks. at arbejde med et af læreplanstemaerne.

På personalemøder er vi i gang med at etablere en selvevalueringstradition, hvor vi tager udgangspunkt i 'Redskab til selvevaluering'.

Forældresamarbejde: Vi snakker med forældrene hver dag, her følges børnenes udvikling og trivsel, vi lytter og rådgiver. Vi laver aftaler efter behov, hvis vi eller forældrene ønsker en uddybning, eller hvis der er udfordringer der skal drøftes eller løses. Disse møder kan danne baggrund for yderlige tiltag, f.eks. med andre fagpersoner.

Vi afholder to forældrearrangementer om året hvor sommerarrangementet er med børn og søskende og julearrangementet er med børn og forældre.

Vi har som målsætning at få afholdt et forældremøde om året, hvor vi f.eks. kan invitere til en temaaften, fortælle om vores pædagogiske arbejde.

Børn i udsatte positioner: Vi bruger ekstra ressourcer på barnet, når det er muligt, f.eks. i ydretimerne og vi øger kontakten til forældrene. Vi sammensætter børnegrupper, så børn i udsatte positioner tilgodeses.

Læreplanstemaerne

Natur, naturfænomener og science

I hverdagens aktiviteter arbejder vi med temaet, når der spontant opstår mulighed for det, f.eks.:

1. en regnvejrsdag hvor der er store vandpytter og hvor jord/sand pludselig kan blive til mudder.

Her er der mulighed for at opdage, at noget kan sejle i vandpytterne mens andet går til bunds.

2. Når Ahorntræet smider sine frø, så undersøger vi frøene, og afprøver hvordan de kan flyve som en helikopter. Børnene bliver ansporet til at afprøve om andet nedfald også kan flyve.

Derudover planlægger vi aktiviteter hvor bevidst fokuserer på temaet, f.eks. årstidstur til Skanseparken og til fjorden. Her opsøger vi forskellige tegn på årstiden, f.eks. kragen, kastanjer, bladene på træerne.

På vores legeplads dyrker vi bær, krydderurter og rabarber. Børnene er med til at luge, vande, høste og smage på sødt og på surt.

Kommunikation og sprog

Temaet om kommunikation og sprog er et grundlæggende fokus i alle vores aktiviteter.

I hverdagens daglige aktiviteter har vi stor opmærksomhed på kommunikation -bredt forstået og sproglig udvikling. Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres ønsker, følelser og handlinger og 'øver', gennem leg, begreber: stor/lille, under/over..... Vi har en daglig rutine hvor vi samles og synger. Vi synger sange der relaterer sig dagens oplevelser, eller hvert barn vælger efter tur en sang fra vores 'sangbog'.

I alle vores aktiviteter, i garderoben, på legepladsen, når vi spiser osv., benævner vi farver, beklædning, mad, antal m.m. Vi benævner vores egne og børnenes handlinger og oplevelser. Om morgenen når vi modtager børnene, er puslespil og bøger altid fremme. Det fungerer som en stille og rolig ramme for samtaler om f.eks. hvordan dagen er startet.

I perioder sætter vi særligt fokus på teamet 'kommunikation og sprog', her udvælger vi f.eks. bestemte bøger til 'dialogisk læsning' ud fra børnegruppens interesser og alder.

Når der er et barn, der har behov for særlig sprogstimulering, aftaler vi forskellige tiltag, f.eks. at opdele gruppen, så barnet med særlige behov særligt tilgodeses.

Krop og bevægelse

Fysisk aktivitet er en stor og naturlig del af hverdagen i Solsikken. Det foregår i puderne, i sækkestolen, med trip trap stolene, på badeværelset ved vasken og ved puslebordet, i køkkenet, på legepladsen; alle steder bevæger børnene sig selv.

Vi igangsætter 'lege' der motiverer dem til at bevæge sig, f.eks. 'nu kravler vi som katte', 'hopper som frøer' og vi understøtter det gerne med sang og fagter.

Vores legeplads er indrettet med legeredskaber der motiverer til bevægelse og som kan støtte den motoriske udvikling: gynge, balance, vippe, ujævnt underlag, cykler, scooter.

Vi giver i perioder Krop og bevægelse særlig opmærksomhed, ved f.eks. at sætte gang i lege hvor vi kaster med bolde, hopper i mand, slår kolbøtter, snurrer rundt, kravler op og hopper ned.

Når vi er i Skanseparken løber børnene op og ned ad bakker, triller og oplever kroppen på nye måder.

Alsidig personlig udvikling

Temaet om alsidig personlig udvikling er grundlaget for det daglige arbejde med de små børn; 0-3 år: 'hvem er jeg?'. Når barnet starter i Solsikken, tilknyttes der en primærperson. Det er relationen til primærperson, der støtter barnet i den første tid, hvor de skal lære at være adskilte fra forældrene, støtter i skifte- og spisesituationer, vænner sig til at være sammen med mange børn, sove til middag m.m. Målet med dette arbejde er at støtte barnet i at finde sig selv og finde sin afgrænsning. Herefter arbejder vi med at integrere det enkelte barn i gruppen. F.eks. nævnes alle børnenes navne når vi vælger sange (turtagning), og når der ved frugttid sendes frugt rundt, som børnene selv tager. I starten er de små observerende og med tiden bliver de deltagende.

I aktiviteter og legesituationer guider vi det enkelte barn i såvel at 'sige til' og 'sige fra'. Vi arbejder bevidst med at lære børnene at takle afvisninger, konflikter med andre børn og med egne frustrationer. Her er vi meget opmærksomme på at hjælpe børnene med at sætte ord på oplevelser og følelser. Vi har fokus på, at børnene bliver støttet i, verbalt, at bede om hjælp fra såvel voksne som andre børn.

Vi har altid opmærksomhed på når et barn har opnået en ny færdighed; tage jakke på, gå balance, hoppe ned i pudehjørnet m.m. Vi italesætter de nyerhvervede færdigheder, det styrker selvværdet for barnet og motiverer de andre børn, når både voksne og børn begejstres over udviklingen.

Sociale kompetencer

Udviklingen af sociale kompetencer findes i alle hverdagens aktiviteter. I udgangspunktet er det lille barn orienteret om sig selv og egne behov. Baggrunden for overhovedet at kunne se udover egne behov er tryghed, som i starten i høj grad er båret af relationen til primærpersonen og senere til andre voksne og børn.

Vi guider og hjælper børnene med at sætte ord på egne og de andre børns ageren og motiver, f.eks. når mange børn gerne vil have det samme stykke legetøj. Vi støtter dem i at ytrer deres ønsker, hjælper dem med at være i 'venteposition' f.eks. ved at sætte ord på det.

Vi arbejder med at børnene knytter bånd til hinanden, f.eks. ved at guide dem til at sige god morgen og farvel til hinanden, til at bemærke hinandens interesser og kompetencer med byggeklodser, togbane osv.

Vi opmuntrer og motiverer dem til at 'lege sammen' og hjælpe hinanden. I periode opdeler vi dem i grupper og støtter dem herved i at danne fællesskaber f.eks. omkring en oplevelse.

Turtagning er en væsentlig brik i at udvikle sociale kompetence. Det foregår på legepladsen, i spisesituationer, i garderoben osv. I starten med tydelige anvisninger fra en voksen, men efterhånden kan de selv styre turtagningen.

Kultur, æstetik og fællesskaber

Vi bruger dagligt sang og musik som fælles indtryks- og udtryksform. Det styrker og motiverer sproglig udvikling og skaber en ramme for fællesskab.

Vi skaber en rytme i løbet af året ved hjælp af traditioner:

- En efterårstur til Skanseparken, hvor vi samler kastanjer, som vi leger med, vi synger kastanjesangen som støtter op om fællesskaber og turtagning.
- Til jul pynter vi op, synger julesange, bl.a. for vores nisse på loftet, der kvitterer med en fælles gave, som børnene skiftes til at pakke op og dele ud. Børnene laver julegaver til forældrene, der helt, tager udgangspunkt i, hvad de kan. Vi slutter året med et julearrangement for forældre og børn.
- Til fastelavn holder vi fest, børnene er med til at forberede festen, vi synger, slår katten af tønden og deles om indholdet, og vi får fastelavnsboller.
- I sommerhalvåret, har vi et 'børn, søskende og forældrearrangement' udendørs, hvor vi synger sange, laver sanglege m.m. sammen med forældre og søskende.

Den store gevinst, pædagogisk, ved disse faste traditioner er, at det bliver meget tydeligt, hvilke udvikling der er sket for det enkelte barn og for børnegruppen som helhed.

Evalueringskultur i Solsikken

I udgangspunktet afholder hele personalet møde hver mandag i ca. 1,5 time. Her arbejdes der med:

- Planlægning af det pædagogiske arbejde
- Dokumentation
- Fokus på enkelte børn

Pr. 2019 er vi gået i gang med at arbejde med selvevaluering. Vi bruger materialet fra EVA.

Fysiske rammer

Solsikken er etableret i et hjørne af det gamle Tinghus. Vi har to opholdsrum, en garderobe og et badeværelse. Garderoben fungerer som indgang, her har hvert barn egen knag og kurv. Vi har prioriteret megen gulvplads, da børnene i videst mulige omfang selv tager overtøj og fodtøj af og på.

På badeværelset har hvert barn en kasse til bleer og skiftetøj. Der er hæve- sænkebord og en skammel så børnene selv kravler op og ned. Vi har valgt ikke at have legetøj til børnene i puslesituationerne da vi ønsker at der skal være kontakt mellem barn og voksen. Der hænger mobiler omkring puslepladsen der kan danne baggrund for dialog. Vi følger barnets initiativ, og opbygger hermed den gode og trygge relation.

Det store rum er indrettet med fire små afgrænsede områder hvor legetøj er i børnehøjde, så børnene selv kan vælge hvad de leger med, og hvor de leger. Vi har hylder i børnehøjde til bøger og puslespil, som børnene selv kan tage, og vi har høje hylder med materialer som vi vælger at finde frem, eller som børnene kan bede om. Der er to områder med puder og madrasser der motiverer til fysisk udfoldelse.

For at give børnene en rolig og tryk start på dagen, er der hver morgen fundet puslespil og lignende materialer frem til stille-aktiviteter. Børnene modtages af de samme voksne.

Den andet rum er indrettet med tekøkken og spiseplads. Hvert barn har egen Trip Trap stol og fast siddeplads. Den forudsigtelighed er med til at skabe ro og tryk for børnene.

Det er her vi samles til sang, til frokost og til 'fælles frugt'.

Spisebordet er ovalt og placeret, så børnene har mulighed for at løbe rundt om det. De bruger det som hule, kravler / leger under det, gemmer sig under det osv.

På væggene er der rammer til fotocollage af børnene i aktiviteter.